

Bình Thủy, ngày 17 tháng 3 năm 2026

ĐỀ CƯƠNG ÔN TẬP KIỂM TRA CUỐI KÌ II
NĂM HỌC 2025-2026
MÔN NGỮ VĂN - KHỐI 10

I. GIỚI HẠN KIẾN THỨC

Bài 8. Đất nước và con người: Truyện.

II. CẤU TRÚC

A. ĐỌC (6,0 điểm)

Nhận biết:

- Nhận biết lời kể, ngôi kể, lời người kể chuyện và lời nhân vật.
- Nhận biết đề tài, không gian, thời gian, chi tiết tiêu biểu trong truyện.
- Nhận biết được những đặc điểm của nhân vật, cốt truyện, câu chuyện trong tác phẩm truyện.
- Nhận biết được bối cảnh lịch sử - văn hóa được thể hiện trong văn bản truyện.

Thông hiểu:

- Tóm tắt được cốt truyện và lí giải được ý nghĩa, tác dụng của cốt truyện.
- Phân tích được các chi tiết tiêu biểu, đề tài, câu chuyện và lí giải được mối quan hệ giữa các yếu tố này trong tính chỉnh thể của tác phẩm.
- Lí giải được ý nghĩa, tác dụng của việc lựa chọn lời kể, ngôi kể, điểm nhìn trong tác phẩm.
- Phân tích, đánh giá được đặc điểm của nhân vật và vai trò của nhân vật trong tác phẩm.
- Xác định được chủ đề, tư tưởng của tác phẩm; chỉ ra được những căn cứ để xác định chủ đề, tư tưởng của tác phẩm.
- Phát hiện và lí giải các giá trị đạo đức, văn hóa từ văn bản.
- Giải thích được ý nghĩa, tác dụng của các biện pháp nghệ thuật xây dựng nhân vật.

Vận dụng:

- Rút ra được bài học về cách nghĩ, cách ứng xử do văn bản gợi ra.
- Nêu được ý nghĩa hay tác động của tác phẩm đối với tình cảm, quan niệm, cách nghĩ của bản thân trước một vấn đề đặt ra trong đời sống hoặc văn học.

B. VIẾT (4,0 điểm)

Viết bài làm văn: Viết văn bản nghị luận phân tích, đánh giá chủ đề và những nét đặc sắc về hình thức nghệ thuật của một truyện.

* Kiểu bài

Phân tích, đánh giá một truyện: chủ đề và những nét đặc sắc về hình thức nghệ thuật là kiểu bài nghị luận văn học dùng lý lẽ và bằng chứng để làm rõ giá trị nội dung, nghệ thuật của truyện ấy.

* Yêu cầu

Về nội dung

- Xác định được chủ đề và phân tích, đánh giá ý nghĩa, giá trị của chủ đề truyện.

- Phân tích, đánh giá được một số nét đặc sắc về hình thức nghệ thuật như cách xây dựng tình huống truyện, miêu tả nhân vật, sử dụng ngôi kể, điểm nhìn, lời của người kể chuyện, đối thoại, độc thoại của nhân vật...

Về kỹ năng

- Lập luận chặt chẽ, thể hiện được những suy nghĩ tình cảm của người viết về truyện.
- Có bằng chứng tin cậy từ truyện.
- Diễn đạt mạch lạc, sử dụng được các câu chuyển tiếp, các từ ngữ liên kết giúp người đọc nhận ra mạch lập luận.
- Bộ cục bài viết gồm 3 phần:
  - + *Mở bài*: giới thiệu tác phẩm tự sự; nêu nội dung khái quát cần phân tích, đánh giá.
  - + *Thân bài*: lần lượt trình bày các luận điểm phân tích, đánh giá tác phẩm theo một trình tự nhất định.
  - + *Kết bài*: khẳng định lại một cách khái quát giá trị nội dung, nghệ thuật của tác phẩm; nêu tác động của tác phẩm đối với bản thân hoặc cảm nghĩ sau khi đọc, thưởng thức tác phẩm.

*** Cách viết bài văn nghị luận phân tích, đánh giá một tác phẩm truyện.**

Bước 1: Chuẩn bị viết

- Xác định đề tài, mục đích viết, người đọc*
- Thu thập tư liệu*

Bước 2: Tìm ý và lập dàn ý

a. Tìm ý:

Trả lời các câu hỏi:

- Khi tìm ý cho việc phân tích đánh giá chủ đề của truyện, bạn cần đặt và trả lời các câu hỏi: Chủ đề của văn bản này là gì? Chủ đề đó có gì sâu sắc, mới mẻ? Chủ đề đó có bao gồm các khía cạnh nào và được khơi sâu nhờ bút pháp nào?... (*Tìm ý cho việc phân tích, đánh giá chủ đề*).

- Khi tìm ý cho việc phân tích, đánh giá nét đặc sắc về hình thức nghệ thuật của truyện, bạn cần đặt và trả lời các câu hỏi phù hợp với đặc trưng thể loại của truyện ấy. Các hỏi có thể là Tác phẩm được sáng tác theo thể loại nào? Thể loại ấy có những đặc điểm gì đáng lưu ý (trong việc xây dựng nhân vật, cốt truyện, điểm nhìn, lời kể, lời thoại,...)? Các yếu tố hình thức nghệ thuật của tác phẩm có gì đặc sắc và đã góp phần thể hiện chủ đề tác phẩm? (*Tìm ý cho việc phân tích đánh giá các nét đặc sắc về hình thức nghệ thuật*).

b. Lập dàn ý: Sắp xếp các ý theo một trật tự hợp lý với 3 phần Mở bài - Thân bài - Kết bài.

*** Mở bài:**

- Giới thiệu văn bản (tên tác phẩm, tác giả, thể loại,...)
- Nêu nội dung khái quát cần phân tích, đánh giá.

*** Thân bài:**

- Phân tích, đánh giá giá trị đặc sắc về chủ đề của văn bản:

- + Xác định chủ đề của tác phẩm. (Chủ đề của văn bản này là gì?)
- + Phân tích, đánh giá đặc sắc về chủ đề của tác phẩm. (Chủ đề đó có gì sâu sắc, mới mẻ? Chủ đề đó có bao gồm các khía cạnh nào và được khơi sâu nhờ bút pháp nào?... *Tìm ý cho việc phân tích, đánh giá chủ đề*).

- Phân tích, đánh giá một số nét đặc sắc về hình thức nghệ thuật của tác phẩm:

- + Tình huống truyện (nếu có)

- + Ngôi kể, điểm nhìn
- + Lời của người kể chuyện
- + Cách xây dựng nhân vật

...

- Đánh giá tác dụng của những nét đặc sắc về hình thức nghệ thuật trong việc thể hiện chủ đề của tác phẩm.
- Thể hiện được những suy nghĩ, cảm nhận của người viết về tác phẩm.
- Có lí lẽ thuyết phục và bằng chứng tin cậy lấy từ tác phẩm.

* **Kết bài:**

- Khẳng định lại một cách khái quát giá trị đặc sắc về nghệ thuật và nét độc đáo chủ đề tác phẩm.
- Nêu tác động của tác phẩm đối với bản thân hoặc cảm nghĩ sau khi đọc, thưởng thức tác phẩm.

* **Kĩ năng trình bày và diễn đạt:**

- Sắp xếp luận điểm (lí lẽ và bằng chứng) hợp lí.
- Lập luận chặt chẽ, trình bày mạch lạc.
- Diễn đạt rõ ràng, gãy gọn, đáp ứng yêu cầu của kiểu bài.
- Sử dụng được các từ ngữ, câu văn tạo sự gắn kết giữa các luận điểm, giữa bằng chứng với lí lẽ.

Bước 3: Viết bài

- Triển khai dàn ý đã lập thành bài văn hoàn chỉnh.
- Bài văn cần có hệ thống luận điểm rõ ràng, sắp xếp theo trình tự hợp lí.
- Mỗi luận điểm cần có lí lẽ và bằng chứng thuyết phục, phù hợp.

Bước 4: Xem lại và chỉnh sửa

Tổ trưởng kí duyệt

Lê Thị Năm

Người soạn

Nguyễn Thị Thu Huyền